

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: Z. Z.,
státní příslušnost Čínská lidová republika
toho času neznámého pobytu
zastoupený Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem
sídlem Farní 19, 738 01 Frýdek-Místek

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2021, č. j. OAM-751/ZA-
ZA05-LE26-R2-2015, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra České republiky **se zrušuje** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 4 114 Kč k rukám advokáta Mgr. Ondřeje Nováka do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2021, č. j. OAM-751/ZA-ZA05-LE26-R2-2015 žalovaný zastavil řízení ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že provedenou pobytovou kontrolou bylo zjištěno, že se žalobce nezdržuje na nahlášené adrese pobytu. Žalovaný se proto obrátil s dotazem na místo pobytu žalobce na jeho právního zástupce, který však místo pobytu žalobce ani ve stanovené lhůtě ani později žalovanému nesdělil. S ohledem na dosud zjištěný stav věci nelze dle názoru žalovaného o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodnout, neboť je zřejmé, že je třeba provést s žalobcem doplňující pohovor. Žalovaný se odvolal na závěry rozsudku Krajského soudu v Ostravě, jímž bylo jeho dřívější rozhodnutí ze dne 7. 2. 2018 zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, a rozsudku Nejvyššího správního soudu, který odmítl jeho kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu pro nepřijatelnost. Podle těchto rozsudků měl žalovaný přezkoumat a řádně zdůvodnit mj. možnost vnitřního přesídlení žalobce a otázku bezpečnosti k jeho návratu do Číny.
2. Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, ve které shrnul dosavadní průběh správního řízení ve věci své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou na území České republiky podal dne 2. 9. 2015. O této žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 2. 2018 č. j. OAM-751/ZA-ZA05-P15-2015 tak, že mu žádnou z forem mezinárodní ochrany neudělil. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 62 Az 8/2018-103 ze dne 29. 7. 2019 pro jeho nepřezkoumatelnost podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Následně žalovaným podaná kasační stížnost byla rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 249/2019-41 odmítnuta pro nepřijatelnost. Uvedený rozsudek krajského soudu nabyl právní moci dne 6. 8. 2019 a od té doby žalovaný neprovedl žádné úkony ke zjištění potřebných informací k vydání nového rozhodnutí. Jeho jedinou „aktivitou“ bylo „vyrozumění o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí ve správním řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky dle § 27 odst. 2 zákona o azylu“ ze dne 27. 5. 2020, 26. 8. 2020 a 26. 11. 2020. Jestliže žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí potřebu provést s žalobcem pohovor, pak žalobce namítal, že v ČR již žije řadu let, není v kontaktu s rodinou či přáteli v Číně, a proto není objektivně schopen podat informace o aktuální politické situaci či ochraně lidských práv. Bylo naopak povinností žalovaného, aby si takové informace obstaral z poměrně snadno dostupných zpráv o zemi původu žalobce a vydal rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany několik dní po nabytí právní moci zrušujícího rozsudku. Tvrzení žalovaného, že chtěl s žalobcem provést doplňující pohovor, je účelové, neboť povinnosti, které mu byly uloženy v rozsudku Krajského soudu v Ostravě, spočívaly v posouzení aktuální situace v zemi původu a nikoliv osobních poměrech žalobce. Žalobce dále poukázal na to, že jeho případ není ani věcně ani právně složitý a že v roce 2020 nebyl podán velký počet žádostí, který by zahltil systém žalovaného. Skutečnost, že se žalobce nedostavil 19. 11.

2020 k prodloužení svého průkazu žadatele o mezinárodní ochranu, odůvodňuje velmi špatným psychickým stavem v důsledku extrémně dlouhého řízení. V závěru své žaloby žalobce uvedl, že jeho právní zástupce dne 25. 2. 2021 žádal žalovaného o okamžité vydání rozhodnutí. Před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí nebyl právní zástupce vyrozuměn o možnosti prostudovat správní spis a žalovaný činil obstrukce ohledně jeho možnosti nahlížet do správního spisu žalobce. Podle žalobce žalovaný napadeným rozhodnutím porušil zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, v jeho ustanoveních § 2, § 3, § 4 odst. 1, 2 a 4, § 6, § 34 odst. 2, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3. Zároveň také porušil ustanovení § 12 a § 14a zákona o azylu, čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, čl. 3 Úmluvy proti mučení a čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Žalobce také poukázal na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-553/17, A. T. proti Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, na základě něhož požadoval, aby soud sám nahradil rozhodnutí správního orgánu svým rozhodnutím, jímž žalobci přizná mezinárodní ochranu ve formě azylu. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby napadeného rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné, mj. odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v Brně, podle kterých měl žalovaný přezkoumat a řádně zdůvodnit možnost místního přesídlení žalobce či otázku bezpečnosti jeho návratu do Číny. Vázán těmito soudními rozhodnutími, chtěl žalovaný žalobce předvolat k doplňujícímu pohovoru k posouzení těchto otázek a také za účelem zjištění aktuální situace. Pokud právní zástupce žalobce poukazoval na neúměrnou délku správního řízení, mohl využít možnosti opatření proti nečinnosti, což ovšem neučinil, a žalovaný proto námitku ohledně průtahů ve věci vydání rozhodnutí považuje jako nedůvodnou. Tím, že se žalobce nezdržuje na adrese hlášeného pobytu, neplnil si své povinnosti uložené mu zákonem o azylu a žalovaný má za to, že řízení bylo zastaveno v souladu s ust. § 25 písm. j) zákona o azylu. V této souvislosti vyslovil žalovaný názor, že by krajský soud měl „*namísto meritorního rozhodování o žalobě*“ přistoupit k zastavení řízení podle ust. § 33 písm. b) zákona o azylu a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2008, č. j. 3 Azs 40/2008-67.
4. Z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 2. 9. 2015. V žádosti uvedl, že svou vlast opustil 20. 8. 2015 z náboženských důvodů. V současnosti v Číně věřící lidé jsou ve složité situaci a spousta z nich je v nebezpečí z důvodu vyšetřování nebo zatčení. Pro některé lidi je v těchto podmínkách až nemožné přežít. Žalobce byl členem církve Zhen Ye Su – Pravý Ježíš. Vyřídil si vízum, s čímž mu pomohla zprostředkovatelská firma. Z Pekingu letecky cestoval do Jekatěrínburgu a následně do Prahy. V případě návratu do vlasti se obává fyzického násilí ze strany policie a čínské vlády v důsledku zadržení a delšího vyslýchání. Velké procento zadržených u nich vykazuje známky fyzického týrání. Toto týrání by v jeho případě hrozilo kvůli členství v náboženské skupině. Dne 7. 10. 2015 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při něm žalobce rovněž uvedl, že měl ve své vlasti potíže kvůli své víře. Jeho matka je rovněž věřící a otec je proto vůči ní násilnický, jelikož chtěl, aby s touto vírou skončila.

Koncem roku 2012 se z důvodu domácího násilí jeho rodiče rozvedli. Otec žalobce nechce znát jako syna, jelikož je věřící. Žalobce navštěvoval vysokou školu, přemlouval spolužáky na obrácení se k Bohu. Udal jej však jeho spolužák učiteli, který si jej dvakrát pozval k pohovoru s tím, že má ukončit víru, jinak že může ukončit studium. Žalobce si vybral víru a studium ukončil na vlastní žádost. Kvůli své víře neměl potíže s policií a vlast opustil z obavy, že bude kvůli víře zadržen. Z vlasti odcestoval proto, že je věřící a má obavu žít v Číně, kde bude zadržen a uvězněn pro svou víru. Žalobce uvedl, že v Číně existuje zprostředkovatelská kancelář, kterou požádal o pomoc a odjel s cílem pracovat, jelikož se obává uvést pravý důvod opuštění vlasti, kterým je víra. Měl cestovní pas a turistické vízum. Za cestu zaplatil asi 25 000 juanů, tyto peníze mu poskytla matka. Dne 31. 5. 2016 provedl žalovaný s žalobcem doplňující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce v něm ke svému odjezdu z Číny opakoval, že vyhledal zprostředkovatelskou firmu, která mu pomohla zařídit potřebné dokumenty k vycestování. Tato firma mu sdělila, že získat vízum do České republiky a dostat se tam je poměrně snadné. Přestože v žádosti o vízum uvedl, že do České republiky cestuje za účelem turistiky, neměl to v úmyslu, protože chtěl požádat o azyl. O jeho záměru opustit Čínu věděla jeho matka, dva spoluvěřící a několik lidí z církevní organizace. Žalobce necestoval sám, protože byli společně věřící a společně zažívali pronásledování a chtěli požádat o azyl. Potvrzení o zaměstnání, které je součástí žádosti o vízum pro příjezd do České republiky, mu poskytla zprostředkovatelská firma a přiznal, že toto potvrzení není pravdivé. Dne 19. 10. 2016 byl s žalobcem proveden další doplňující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při něm byl žalobce podrobně dotazován na církev, ke které se hlásí, popsal charakteristiky této církve, uvedl, jakým způsobem se stal jejím členem a podrobně popsal průběh svého křtu. Dodal, že v Číně jsou všechny církve pronásledovány a čínská vláda loni nechala, stejně jako předloni, zničit některé kostely. V rámci tohoto pohovoru žalobce popsal událost, ke které došlo v září 2014, kdy jednoho dne šel, aby navštívil někoho z náboženské společnosti. Když přišel k jeho domu, zjistil, že tam není jízdní kolo, proto se ihned otočil a odcházel, jelikož dotyčného chtěl hledat někde jinde. V tom jej zadržel majitel domu a zavolal na něj policii. Došlo k nedorozumění, neboť zrovna v té době se mu ztratilo dítě a majitel domu si myslel, že dítě odvedl žalobce. Dítě se mezitím našlo, jelikož se samo ztratilo. To však již bylo v momentě, kdy žalobce odváděla policie a nafotila si jej. Přestože se dítě našlo, policisté jej nepustili a odvedli na služebnu. Majitel domu policii sdělil, že žalobce není odtamtud a že tam možná přijel krást. Na policejní stanici ho bili dokonce i obuškem, který měl železné zakončení. Žalobce policistům nesdělil své jméno, jelikož se bál vyzrazení ve spojitosti s náboženskou organizací. Pokud by sdělil své jméno a číslo občanského průkazu, určitě by si to zjišťovali ve škole a v té době mu škola nedovolila kvůli víře pokračovat ve studiu. Byl zadržen asi na 4 až 5 hodin, připoután k židli a tak se jej pořád dokola ptali na jméno a číslo občanského průkazu. Když jim tyto údaje nesdělil, chtěli, aby si stoupl zády ke stěně a několikrát ho opakovaně uhodili do obličeje. Poté po něm chtěli, aby si stoupl, stál v podřepu, natáhl před sebe ruce a v této pozici setrval dlouhou dobu. Když po nějaké době nemohl vydržet, začal se trást a policista k němu přistoupil a uhodil ho do oblasti břicha. Další policisté jej následně přišli opakovaně uhodit do oblasti břicha, až upadl na zem a kryl si hlavu, protože se bál, že jej budou dále bít. Odvedli jej do vedlejší místnosti, kde po něm chtěli, aby si stoupl a jednou nohou byl v podřepu a druhou měl nataženou, stejně tak ruce. Když v této pozici spadl na zem, policista jej přišel kopat a nařídil, aby vstal a

udělal to samé, co předtím. Následně byl nucen, aby si sedl „na bobek“ a vydržel tak 5 minut, a to opakovaně. Policista se jej ptal, kdo vlastně je, zda není z Tibetu nebo z náboženské sekty. Jelikož vůči němu neměli žádné důkazy, řekli mu, aby odešel a nechali si jeho hodinky, peněženku, kde měl klíče od kola. Proti uvedenému postupu policie se žalobce nijak nebránil, protože když by dle jeho názoru člověk vznesl vůči policii něco, tak by to pro něj mohlo dopadnout mnohem hůře. Kromě tohoto problému žádné jiné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami žalobce neměl. V případě návratu do vlasti se obává, že bude okamžitě po přistání na letišti v Číně zadržen policií. O přestěhování v rámci Číny neuvažoval, protože po celé Číně je situace stejná. Totéž se týká možnosti přestěhování do jiné okolní země, které jsou v blízkosti Číny, přičemž Čína i v těchto zemích má dostatečně velký vliv a dá se předpokládat, že situace je tam obdobná. V průběhu správního řízení žalobce doložil písemné prohlášení Q. C. potvrzující, že žalobce uváděl pravdivé skutečnosti a potvrzení Sboru Církve bratrské v Horní Suché ze dne 24. 5. 2016 o tom, že se žalobce s dalšími krajany zapojil do společenského života této církve. Dále správní spis obsahuje internetové články v čínském jazyce a zprávu organizace China Aid rovněž v čínském jazyce. Součástí správního spisu žalovaného jsou shromážděné zprávy o zemi původu žalobce, a to:

- Informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR nazvaná „Pravá církev Ježíšova – Historie, věrouka a současné postavení“ včetně překladu do čínského jazyka,
- Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017 včetně překladu do čínského jazyka,
- Zpráva Freedom House ze dne 27. 1. 2016 nazvaná „Svoboda ve světě 2016 – Čína“,
- Výroční zpráva Amnesty International ze dne 24. 2. 2016,
- Výroční zpráva China Aid association z března 2016 o pronásledování křesťanů a církví v Číně čínskou vládou,
- Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 10. 8. 2016 o svobodě vyznání v Číně za rok 2015,
- Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie o lidských právech a demokracii v Číně za rok 2015 ze dne 21. 4. 2016 a Zpráva Ministerstva vnitra Velké Británie z března 2016 nazvaná „Čína: Křesťané“.

5. Rozhodnutím ze dne 7. 2. 2018 č. j. OAM-751/ZA-ZA05-P15-2015 žalovaný mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu žalobci neudělil. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí včasnou žalobu, o které rozhodl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 29. 7. 2019 č. j. 62 Az 8/2018-103 tak, že rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud se závěry napadeného rozhodnutí žalovaného nesouhlasil z následujících důvodů:

- krajský soud souhlasil se závěrem žalovaného, že „pokud jde o individuální tvrzené pronásledování žalobce z důvodu náboženského vyznání nebo jeho budoucí údajnou hrozbu v případě návratu do vlasti, pak v tomto bodě správní orgán důvodnost žádosti jmenovaného o mezinárodní ochranu dle zákona o azylu neshledal“. Podle žalovaného žalobce nebyl ze strany čínských státních orgánů či

bezpečnostních složek rozhodně dlouhodobě pronásledován ve smyslu zákona o azylu, tedy nebyla závažným způsobem porušena jeho základní lidská práva. Pokud jde o jediný zadržení žalobce, ke kterému mělo dojít v září roku 2014, žalovaný poukázal na to, že žalobce byl zadržen z důvodu obvinění z únosu syna majitele jednoho domu, v němž žil jeho spoluvěřící a z krádeže. K jeho zadržení došlo rok před odjezdem z vlasti a podáním žádosti o mezinárodní ochranu v ČR a podle žalovaného „nelze zde shledat konkrétní příčinnou souvislost těchto kroků“. Podle žalovaného jednání policistů vůči žalobci překročilo akceptovatelnou míru a šlo zcela evidentně o porušení služebních povinností i zákona z jejich strany a jednalo se o jediný konkrétní incident, kterému tento v zemi svého původu čelil, a tedy svou opakovností rozhodně nedosáhl úrovně porušení základních lidských práv tak, jak to vyžaduje zákon o azylu pro naplnění definice relevantního pronásledování. Žalovaný dále poukázal na výpovědi žalobce, který opakovaně hovořil obecně o zadržování členů křesťanských církví v Číně či o jednotlivých incidentech a zadržení jiných souvěrců. Podle žalovaného žalobce pouze využil znalostí o problematice pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně, aby následně vygradoval svůj azylový příběh a vytvořil údajné obavy z návratu do vlasti, přestože on sám ohrožen ve vlasti nikdy nebyl. Podle žalovaného žalobci objektivně nikdo nebránil v jeho víře, resp. vyznání a nedošlo u něj k žádnému ohrožení či porušení svobody jeho vyznání, a ani ohrožení jeho zdraví, života, osobní svobody či jiných základních lidských práv. Tento dílčí závěr krajský soud hodnotil jako ničím nepodložený a v příkrém rozporu s tvrzením žalobce, které v průběhu řízení nebylo vyvráceno, a sice že je křesťanem konkrétně členem církve Zhen Ye Su od roku 2012. Žalobce tedy měl důvodné obavy plynoucí z pronásledování z důvodu příslušnosti k této náboženské skupině, pro kterou by mohl být v Číně kdykoliv policejními orgány zatčen. Skutečnost, že byl policií v září 2014 zadržen a podroben mučení a ponižujícímu zacházení, byla dle názoru soudu dostatečná pro jeho obavy z pronásledování v případě nuceného návratu do země původu, byť toto zadržení bylo uskutečněno z jiných důvodů, tedy pro podezření, že se měl dopustit krádeže. Při úvaze a hodnocení žalobcových obav z pronásledování z náboženských důvodů nelze pominout, že k víře jej dovedla jeho matka, s níž se jeho otec pro její vyznání rozvedl a páchal na ní fyzické násilí. Z důvodu víry otec žalobce zavrhl a zpřetrhal s ním rodičovské vztahy. Nelze také pominout tvrzení žalobce, že z důvodu náboženského vyznání byl nucen opustit vysokou školu a ukončit studium. Přestože se tedy incident v souvislosti se zadržením žalobce v září 2014 nevztahoval bezprostředně k jeho náboženskému vyznání a praktikování jeho víry, nelze jednoznačně tvrdit, že v případě žalobce nebyly shledány důvody pro jeho obavy z pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu a článku 9 kvalifikační směrnice. V této souvislosti bylo pro krajský soud nepřezkoumatelné tvrzení žalovaného, že v případě žalobce neshledal závažné porušení jeho lidských práv z důvodu náboženské příslušnosti ani v minulosti a ani do budoucnosti;

- za zcela nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považoval krajský soud odůvodnění napadeného rozhodnutí i v té části, v níž žalovaný odkázal na možnost žalobce řešit svou situaci využitím vnitřního přesídlení v rámci Číny. Žádná z použitých zpráv o poměrech v zemi původu žalobce totiž neuvádí to, že v některé

části Čínské lidové republiky nedocházelo k náboženskému pronásledování; naopak tyto informace dokladují, že k tomuto pronásledování dochází na celém území;

- z obsahu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplynulo, že s otázkou neudělení doplňkové ochrany žalobci podle ust. § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu, zejména s tím, zda žalobci hrozí v případě návratu nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, se žalovaný vypořádal tak, že doslovně opsal odůvodnění týkající se neudělení azylu podle ust. § 12 písm. b) téhož zákona. I v této části hodnotil krajský soud odůvodnění napadeného rozhodnutí jako nepřezkoumatelné ze stejných důvodů, jak bylo uvedeno výše;
- žalovaný mimo jiné v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobce přicestoval do České republiky zcela zjevně v rámci organizované skupiny dalších svých spoluobčanů, údajných souvěrců, které však, až na svého spolužáka ze školy pana Q. C. nikdy dříve neznal, a to na základě víza získaného stejně jako v případě jeho souvěrců za pomoci uvedení řady nepravdivých skutečností a doložení více méně padělaných, resp. opětovně nepravdivých dokumentů na zastupitelském úřadu ČR v Peking. Dále žalovaný uvedl, že nemá pochybnosti o tom, že příjezd žalobce i ostatních jeho údajných souvěrců byl zcela jistě pečlivě organizovaným ze strany třetích osob, které za úplatu zajistily, jak vydání víz pro tuto konkrétní skupinu osob za pomoci nepravdivých informací a pozměněných dokumentů, tak hromadný příjezd konkrétních osob do ČR a následně i jejich cestu k podání žádosti o mezinárodní ochranu v Zastávce u Brna. Důvody k odjezdu žalobce byly podle žalovaného zcela jiné a jejich motivy svědčí spíše o ekonomických zájmech, než o útěku před údajnou náboženskou persekucí. Z obsahu správního spisu však nevyplýval jediný důkaz na podporu těchto závěrů. Krajský soud k tomu uvedl, že z jeho úřední činnosti je mu známo, že tento závěr žalovaný prezentoval v odůvodnění dalších žalobou obdobných napadených rozhodnutí, přičemž ani z jednoho rozhodnutí nevyplývalo, kdo konkrétně příjezd žadatelů o mezinárodní ochranu z Číny organizoval, jaký k tomu měl důvod, resp. co bylo záměrem této organizované akce. Nutno dodat, že i kdyby tato organizovanost byla prokázána, rozhodně by sama o sobě nemohla být důvodem pro neudělení azylu či doplňkové ochrany;
- v souvislosti s neudělením doplňkové ochrany žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že považuje obavu žalobce ze zatčení čínskými státními orgány z důvodu jeho žádosti o azyl za nepodloženou a čistě hypotetickou spekulaci a domněnku, neboť žalobce nad rámec obecného tvrzení neuvedl a nepředložil během správního řízení žádné relevantní skutečnosti, které by jím tvrzené nebezpečí činil reálným a které by pro něj bylo dostatečným důvodem domnívat se, že ho může s významnou pravděpodobností postihnout. Žalobce neuvedl ani žádné konkrétní právní předpisy či omezení, které by se na něj měly vztahovat v souvislosti s dalším pobytem nad rámec platnosti turistického víza. K tomu žalovaný poukázal na „neexistenci důkazu o systematickém týrání včetně zadržování a špatného zacházení neúspěšných žadatelů o azyl, kteří se vrací do Číny“. K této části odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí krajský soud konstatoval, že k posouzení otázky bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o azyl do Čínské lidové republiky si žalovaný neopatřil žádné relevantní informace, což bylo jeho povinností a dopustil se tak další vady řízení. Z obsahu odůvodnění

pak není vůbec patrné, z jakého důvodu nepoužil žalovaný namítanou Zprávu Ministerstva zahraničních věcí č. j. 98863/2015-LPTP ze dne 17. 6. 2015, pojednávající údajně o zatýkání a mizení osob navrátilších se po neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu na území Číny.

6. Jak již bylo shora uvedeno, proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný kasační stížnost, o které rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že ji odmítl jako nepřijatelnou. V usnesení č. j. 8 Azs 249/2019-41 mj. uvedl:

- odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu může být shledán i v případě příslušníka určitého náboženského společenství, který v minulosti nebyl vystaven žádnému konkrétnímu aktu pronásledování. Stěžovatel se neměl zastavit na úvahách, podle nichž žalobce v minulosti nebyl vystaven konkrétnímu aktu pronásledování z náboženských důvodů. Měl se podrobně zabývat otázkou, zda už z důvodu členství ke skupině čínských křesťanů, konkrétně k církvi Zhen Ye Su, je či není přiměřeně pravděpodobné, že bude žalobce v budoucnu v zemi původu vystaven pronásledování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Azs 39/2019-77);
- stěžovatel nově v kasační stížnosti poukazuje na to, že žalobce byl řadovým příslušníkem církve. Z žádného dostupného zdroje podle jeho názoru neplyne, že by všichni členové církve v Číně byli nuceni čelit pronásledování. Rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany však obdobnou argumentaci neobsahuje. Pasáže ze zpráv o situaci v Číně citované ve správním rozhodnutí hrozbu pronásledování neomezují pouze na vedoucí příslušníky církví (srov. s. 24 správního rozhodnutí). Také stěžovatel své závěry o možnosti pronásledování v rozhodnutí vztahuje obecně na všechny věřící, řadové příslušníky nevyjímaje (srov. s. 24 rozhodnutí stěžovatele). Pokud byl stěžovatel přesvědčen, že nebezpečí pronásledování v Číně hrozí pouze určitým exponovaným křesťanům, měl tento závěr uvést v odůvodnění rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany a podložit ho patřičnými zdroji. Nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí nelze dodatečně zhojit až v soudním řízení (srov. rozsudek ze dne 18. 9. 2003, čj. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS);
- při posuzování odůvodněného strachu z pronásledování je dále rozhodující, jakým neblahým důsledkům by byli členové církve vystaveni, pokud by se státní orgány o jejich členství v církvi dozvěděli (srov. rozsudek velkého senátu SDEU ze dne 5. 9. 2012 ve spojených věcech C-71/11 a C-99/11). Dostačující v tomto ohledu tedy nemohla být ani nekonkrétní úvaha o možnosti vnitřního přesídlení (srov. s. 25 a 26 správního rozhodnutí). Stěžovatel nijak nevysvětlil, ve kterých provinciích by hrozba pronásledování byla menší než v domovské provincii žalobce, obzvláště je-li příslušnost k zakázané církvi stíhána na základě trestního zákoníku, který je platný pro celou Čínu;
- důvodné nemohou být ani argumenty stěžovatele o nevěrohodnosti žalobce založené na bezproblémovém a údajně organizovaném odchodu žalobce z Číny. Nebezpečí pronásledování nelze vyloučit pouze proto, že žadatel o mezinárodní ochranu vycestoval bez problémů ze země původu. Státní orgán, který je příslušný

k vydávání cestovních dokladů, nemusí vždy a za všech okolností disponovat informacemi o akcích všech státních složek plánovaných proti určitým subjektům či seznamem tzv. „nepohodlných“ osob (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, čj. 10 Azs 254/2017-40, bod [28]). Měl-li stěžovatel informace, že odchod žalobce byl organizován třetími osobami z důvodu, který by udělení mezinárodní ochrany vylučoval, pak měl tyto informace promítnout do rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel však v souvislosti s údajnou organizovaností a podezřelou bezproblémovostí vycestování žalobce v rozhodnutí uvádí jen indicie a nedořečené náznaky, které nelze soudně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Azs 39/2019-77, body [47]-[50]);

- nevěrohodnost žalobce nelze dovodit ani na základě skutečnosti, že uvedl nepravdivé údaje při podání žádosti o turistické vízum. Stejně tak nelze nevěrohodnost založit ani na tom, že žalobci trvalo několik dnů, než požádal o mezinárodní ochranu (blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Azs 39/2019-77, body [44]-[46]).
7. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že od nabytí právní moci výše citovaného rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 7. 2019 neprovedl žalovaný žádný další procesní úkon kromě opakovaných vyrozumění o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí. Dne 26. 1. 2021 požádal odbor cizinecké policie, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje o prověření místa faktického pobytu žalobce. Podáním ze dne 4. 2. 2021 tento policejní orgán sdělil žalovanému, že dne 30. 1. 2021 byla provedena pobytová kontrola na adrese M. X, H. ve věci pobytu žalobce. Tímto šetřením bylo zjištěno, že se jedná o čtyřpatrový dům, vedle vchodových dveří se nachází interkom, kde není ani na jednom zvonku uvedeno jméno žalobce, rovněž na poštovních schránkách uvnitř domu jméno žalobce nikde nefiguruje. Policejní orgán hovořil s panem J.P., který podle předložené fotografie potvrdil, že by to mohl být jeden z cizinců, kteří zde do loňského léta bydleli. Další nájemnice paní M. sdělila, že k těmto cizincům chodila vybírat peníze za úklid a že se v létě 2020 odstěhovali a od té doby je byt prázdný. V současné době v tomto domě bydlí pouze jedna cizinka.
 8. Přípisem ze dne 10. 2. 2021 požádal žalovaný právního zástupce žalobce o sdělení adresy jeho aktuálního pobytu. Na tuto žádost reagoval právní zástupce žalobce podáním ze dne 15. 2. 2021, jímž požadoval prodloužení lhůty do 15. 4. 2020 (pozn. soudu právní zástupce žalobce nepochybně mýlil datum 15. 4. 2021) k požadovanému sdělení. Na tuto žádost mu žalovaný odpověděl, že lhůtu prodlužuje o dva týdny, tedy do 1. 3. 2021, což považuje za přiměřené. Dne 25. 2. 2021 právní zástupce žalobce doručil žalovanému výzvu k vydání rozhodnutí a nesouhlas s průtahy řízení. Dalším podáním ze dne 2. 3. 2021 žádal právní zástupce žalobce o nahlížení do spisu; adresu pobytu žalobce tímto podáním nesdělil.
 9. Dne 3. 3. 2021 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, v jehož odůvodnění popsal provedenou pobytovou kontrolu žalobce a uzavřel, že jsou dány podmínky pro zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. j) zákona o azylu. Dále v odůvodnění uvedl, že s ohledem na základě dosud zjištěného stavu věci nelze o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodnout, neboť aktuálně

shromážděné podklady neumožňují zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

10. Podle § 25 písm. j) zákona o azylu se řízení zastaví, nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout.
11. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že v daném případě proti zrušujícímu rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 7. 2019 č. j. 62 Az 8/2018-103 podal žalovaný kasační stížnost, která byla odmítnuta Nejvyšším správním soudem usnesením ze dne 27. 11. 2019 č. j. 8 Azs 249/2019-41. Právními názory vyslovenými v těchto soudních rozhodnutích je tedy žalovaný vázán. Zásadním závěrem Krajského soudu v Ostravě byla povinnost žalovaného, aby si opatřil doplňující informace týkající se bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do země původu žalobce a v novém rozhodnutí srozumitelně a dostatečně odůvodnil udělení či neudělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 téhož zákona. Povinností žalovaného tedy bylo, aby odstranil nedostatky správního řízení, které mu byly v odůvodnění citovaných soudních rozhodnutí vytýkány. Co se týče doplnění dokazování, byl rozsudkem krajského soudu žalovaný zavázán k doplnění aktuálních informací o zemi původu žalobce. Ani z rozhodnutí krajského soudu ani z usnesení Nejvyššího správního soudu nevyplynula povinnost žalovaného provádět další doplňující pohovor s žalobcem, jehož potřebu v napadeném rozhodnutí žalovaný zdůvodnil posouzením otázky možnosti vnitřního přesídlení žalobce v zemi původu či otázky bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do Číny. Krajský soud ve zrušujícím rozsudku k otázce možnosti přesídlení žalobce v rámci Číny výslovně uvedl, že toto tvrzení žalovaný řádně neodůvodnil a že žádná z doposud použitých zpráv o poměrech v zemi původu žalobce neuvádí, že by v některé části této země nedocházelo k náboženskému pronásledování a že naopak tyto informace svědčí o pronásledování na celém území Číny. Možnost využití přesídlení žalobce v rámci území země jejího původu by mohla být odůvodněna toliko objektivními a nestrannými zprávami o Čínské lidové republice a nikoliv dalším pohovorem s žalobcem. Podle napadeného rozhodnutí dalším důvodem nezbytnosti doplňujícího pohovoru je otázka bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do Číny. Toto tvrzení je poněkud absurdní za situace, kdy žalobce zemi původu opustil v roce 2015 a měla by o těchto poměrech vypovídat po více než pěti letech. Bylo tedy na žalovaném, aby si opatřil nejaktuálnější informace o zemi původu žalobce uznávaných zdrojů, pakliže to považoval pro opětovné rozhodnutí o žádosti žalobce za nezbytné.
12. Z výše citovaného ustanovení § 25 písm. j) zákona o azylu vyplývají dvě podmínky, za kterých žalovaný může zastavit řízení ve věci žádosti žadatele o mezinárodní ochranu. První podmínkou je to, že nelze zjistit místo pobytu tohoto žadatele a druhou nezbytnou podmínkou pak je, že na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout. Obě tyto podmínky musejí být naplněny současně, přičemž první podmínka v projednávané věci naplněna bezesporu byla. Žalovaný provedl dostatečné šetření v místě hlášeného pobytu žalobce, který tím, že se v tomto místě pobytu již nezdržuje ani nenahlásil žádné jiné místo pobytu, hrubě tak porušil povinnosti uložené mu zákonem o azylu. Druhá podmínka však dle názoru krajského soudu naplněna rozhodně nebyla, neboť, jak shora uvedeno, žalovaný mohl ve věci samé rozhodnout i bez uskutečnění doplňujícího pohovoru se žalobcem. Rozhodnutí žalovaného je proto nepřezkoumatelné v nedostatku důvodů rozhodnutí; proto jej krajský soud pro vady

řízení bez jednání tímto rozsudkem v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil a věc podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

13. Krajský soud dodává, že návrhu právního zástupce žalobce, aby soud rozhodl ve věci samé o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ve smyslu shora citovaného rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, vyhovět nemohl, neboť v této věci šlo o přezkoumání podmínek zastavení řízení, tedy rozhodnutí procesního charakteru. Ze stejného důvodu, tedy proto, že v daném případě šlo o přezkoumání rozhodnutí procesního charakteru a nikoliv rozhodnutí meritorního o věci samé, nemohl krajský soud řízení o žalobě zastavit z důvodu uvedeného v ust. § 33 písm. b) zákona o azylu, jak navrhoval žalovaný, a jím poukazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2008 č. j. 3 Azs 40/2008-67 je zcela nepřiléhavý.
14. O návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku jeho žalobě krajský soud nerozhodoval, když tímto rozsudkem rozhodl o žalobě samotné.
15. V souladu s ust. § 60 s.ř.s. byl žalovaný zavázán k zaplacení náhrady nákladů řízení žalobce k rukám jeho právního zástupce ve výši 4 114 Kč představující odměnu za jeden úkon právní služby za 3 100 Kč a jeden režijní paušál za 300 Kč v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. d) a ust. § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, a to vše navýšeno o 21% DPH ve výši 714 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava dne 6. května 2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce

[Zadejte text.]